INSTRUKCJA BHP OBSŁUGI: SUWNICA

instrukcja stanowiskowa (art. 237¹ § 2 Kodeksu pracy, § 41 rozporządzenia w sprawie ogólnych przepisów BHP)

Instrukcja nr		**Wersja / zmiana nr**	
Data opracowania		**Obowiązuje od**	

1. Pracodawca, maszyna i stanowisko

Pracodawca *nazwa i adres*			
Maszyna *suwnica: producent, typ (pomostowa, bramowa, półbramowa, podwieszana), sterowanie (kabina, pilot, kaseta), udźwig, forma dozoru i nr UDT*		**Nr fabryczny lub ewidencyjny**	
Stanowisko *kto obsługuje maszynę*		**Gdzie dostępna instrukcja** *np. przy maszynie, w kontenerze brygady*	
Opracował *imię, nazwisko, funkcja*		**Data i podpis**	
Zatwierdził *pracodawca lub osoba upoważniona*		**Data i podpis**	

☐ instrukcja producenta (DTR) maszyny (typ, wersja)

☐ karta oceny ryzyka zawodowego dla stanowiska (numer i data)

2. Zagrożenia przy obsłudze

☐ upadek ładunku albo zawiesia na ludzi pod ładunkiem

☐ zerwanie liny albo łańcucha, wysunięcie zawiesia z haka

☐ kołysanie ładunku, uderzenie ładunkiem

☐ przygniecenie rąk przy zawieszaniu i odkładaniu ładunku

☐ najechanie suwnicy na osobę albo przeszkodę na torze jezdnym

☐ porażenie prądem z uszkodzonego zasilania lub sterownika

☐ upadek z kabiny, mostu albo galerii podczas wejścia i konserwacji

3. Wymagania wobec pracownika i środki ochrony indywidualnej

☐ szkolenie wstępne BHP (instruktaż ogólny i stanowiskowy) i aktualne szkolenie okresowe

☐ aktualne orzeczenie lekarskie bez przeciwwskazań do pracy na stanowisku

☐ zapoznanie z instrukcją producenta, oceną ryzyka i niniejszą instrukcją

☐ hełm ochronny, kamizelka ostrzegawcza

☐ rękawice ochronne, obuwie ochronne

☐ przy wejściu na most albo galerię: sprzęt chroniący przed upadkiem z wysokości

4. Czynności przed rozpoczęciem pracy

- ☐ sprawdź formę dozoru z tabliczki i dokumentów: ręczna ograniczony, mechaniczna ogólna pełny, specjalna pełny, do 250 kg uproszczony (zał. nr 1 lp. 2, 9–11 rozp., Dz.U. 2018 poz. 2176)
- ☐ sprawdź dokumenty uprawniające do eksploatacji (§ 62 rozp. o robotach budowlanych)
- ☐ tam, gdzie wymagane, zaświadczenie kwalifikacyjne obsługującego (zał. nr 3 tab. 1 lp. 2 rozp., Dz.U. 2019 poz. 1008)
- ☐ przeczytaj ostatni wpis w dzienniku konserwacji; przegląd co 30 dni, przy napędzie ręcznym co 90 dni (zał. nr 2 lp. 6–8)
- ☐ sprawdź napis udźwigu nominalnego (§ 24 ust. 2 rozp. o użytkowaniu maszyn)
- ☐ sprawdź hak z zamknięciem gardzieli (§ 75) i napis na zawiesiu: obciążenie i termin badania (§ 82 ust. 7)
- ☐ sprawdź tor jezdny, ograniczniki, hamulce, wyłącznik awaryjny i sygnał ostrzegawczy; wynik wpisz do dokumentacji (§ 70)
- ☐ ustal sygnały z hakowym i łączność, gdy nie widzisz całej drogi ładunku (§ 8 ust. 3 rozp. o użytkowaniu maszyn)

5. Zasady bezpiecznej pracy

- ☐ pracuj według instrukcji eksploatacji (§ 8 rozp., Dz.U. 2018 poz. 2176)
- ☐ nie przekraczaj udźwigu z tabliczki (§ 65 rozp. o robotach budowlanych)
- ☐ podnoś ładunek pionowo nad jego środkiem ciężkości, najpierw na próbę na kilka centymetrów
- ☐ nie przenoś ładunku nad ludźmi i niezabezpieczonymi miejscami pracy (§ 6 ust. 5 i 6 rozp. o użytkowaniu maszyn)
- ☐ dwie suwnice albo ładunek bez widoku drogi tylko według szczegółowych warunków eksploatacji (§ 5 ust. 2)
- ☐ ładunku zawieszonego nie zostawiaj bez nadzoru (§ 8 ust. 7 rozp. o użytkowaniu maszyn)
- ☐ na otwartej przestrzeni wstrzymaj pracę, gdy pogoda zagraża bezpiecznemu użytkowaniu (§ 8 ust. 8)
- ☐ przy uszkodzeniu zatrzymaj suwnicę i odłącz zasilanie (§ 67)

6. Czynności po zakończeniu pracy

- ☐ ustaw suwnicę w miejscu postoju według instrukcji, unieś pusty hak, zdejmij zawiesia
- ☐ wyłącz główny wyłącznik i zabezpiecz przed uruchomieniem przez osoby nieupoważnione
- ☐ odłóż zawiesia tak, żeby się nie uszkodziły (§ 7 ust. 3 rozp. o użytkowaniu maszyn)
- ☐ zgłoś usterki konserwującemu i wpisz je do dokumentacji

7. Zakazy

- ☐ przebywanie pod podnoszonym i zawieszonym ładunkiem bez zabezpieczenia (§ 6 ust. 5 rozp. o użytkowaniu maszyn)
- ☐ jazda na haku, ładunku albo zawiesiu (§ 6 ust. 2)
- ☐ przeciążanie suwnicy (§ 65)
- ☐ węzły na linach i łańcuchach, łączenie lin stalowych na długości (§ 82 ust. 8)
- ☐ naprawy i smarowanie przy ruchomych mechanizmach (§ 72)
- ☐ obsługa bez wymaganego zaświadczenia UDT (art. 22 ust. 3 ustawy o dozorze technicznym)

8. Sytuacje awaryjne

Pracownik niezwłocznie zawiadamia przełożonego o zauważonym wypadku albo zagrożeniu życia lub zdrowia i ostrzega współpracowników oraz inne osoby w rejonie zagrożenia (art. 211 pkt 6 Kodeksu pracy). Przy bezpośrednim zagrożeniu dla zdrowia lub życia pracownik ma prawo powstrzymać się od wykonywania pracy, a jeśli to nie usuwa zagrożenia, oddalić się z miejsca zagrożenia, zawiadamiając niezwłocznie przełożonego (art. 210 § 1 i 2 Kodeksu pracy).

Sytuacja	Co robi pracownik
Zablokowanie lub zerwanie liny z ładunkiem	
Zanik zasilania z ładunkiem na haku	
Upadek ładunku, wypadek osoby (zawiadomienie UDT, art. 19 ust. 1 ustawy)	
Porażenie prądem	

Numer alarmowy		**Przełożony** *imię, nazwisko, telefon*	
Osoba udzielająca pierwszej pomocy *imię, nazwisko, telefon*		**Apteczka, gaśnica, wyłącznik zasilania** *gdzie są*	

9. Zmiany instrukcji

Data	Zakres zmiany i przyczyna	Kto zmienił	Podpis

10. Potwierdzenie zapoznania z instrukcją

Lp.	Imię i nazwisko	Stanowisko	Wersja instrukcji	Data	Podpis
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					

Pracodawca wydaje szczegółowe instrukcje i wskazówki dotyczące BHP na stanowiskach pracy (art. 237^4 § 2 Kodeksu pracy), a pracownik potwierdza w postaci papierowej lub elektronicznej zapoznanie się z przepisami i zasadami BHP (art. 237^4 § 3). Instrukcje dotyczące obsługi maszyn i innych urządzeń technicznych pracodawca udostępnia pracownikom do stałego korzystania; powinny w sposób zrozumiały wskazywać czynności przed rozpoczęciem pracy, zasady i sposoby bezpiecznego wykonywania pracy, czynności po jej zakończeniu oraz zasady postępowania w sytuacjach awaryjnych (§ 41 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 rozporządzenia w sprawie ogólnych przepisów BHP). Treść techniczną dostosuj do instrukcji producenta i oceny ryzyka zawodowego. Suwnica: § 1 pkt 6 lit. b rozporządzenia Rady Ministrów (Dz.U. 2012 poz. 1468); art. 14, 15 i 22 ustawy o dozorze technicznym (t.j. Dz.U. 2024 poz. 1194); § 1 pkt 2, § 5–9, 12, 17 i 18 oraz zał. nr 1 lp. 2 i 9–11 i zał. nr 2 lp. 6–8 rozporządzenia z 30 października 2018 r. (Dz.U. 2018 poz. 2176); zał. nr 3 rozporządzenia Dz.U. 2019 poz. 1008; § 6 ust. 2, 5 i 6, § 7 ust. 3, § 8 i § 24 rozporządzenia Dz.U. 2002 nr 191 poz. 1596; § 62, 65, 67, 70, 72, 75 i 82 rozporządzenia w sprawie BHP podczas wykonywania robót budowlanych (Dz.U. 2003 nr 47 poz. 401).